

RAHAPESU ANDMEBÜROO

Katrin Talihärm
Eesti Pangaliit
taliharm@pangaliit.ee

Teie 03.10.2023 nr 47

Meie 08.03.2024 nr 1.2-2/13-2

Vastus selgitustaotlusele

Edastame Rahapesu Andmebüroo (edaspidi RAB) poolsed selgitused Pangaliidu 03.10.2023 pöördumisele Rahandusministeeriumile, Finantsinspektsioonile, RAB-ile ja Justiitsministeeriumile seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse (edaspidi RahaPTS) §-de 42 ja 44 tõlgendamisega.

Esmalt vabandame, et seoses aruteludega teiste osapooltega on käesolev vastus viibinud. RAB saab anda omapoolse seisukoha pöördumises toodud küsimustele üksnes oma pädevuse piires olevate ülesannete täitmisega ehk peaaesjalikult seoses teadete esitamisega RAB-ile.

Olete kirjeldanud krediitiasutuste praktikas esinenud olukordasid ning esitanud nende pinnalt küsimusi. Rahapesu Andmebüroo teab nimetatud kaasust sisuliselt ja teab ka seotud pankasid, seetõttu vastame alljärgnevalt. Enamus nimetatud küsimustest ei kuulu Rahapesu Andmebüroo pädevusse, kuivõrd seonduvad makseteenuse osutamisega seotud õigusaktide tõlgendamisega (maksekäsundite vastuvõtmine, käsundi alusel vahendite krediteerimine kontole jne) või pankadevaheliste suhetega. Nendele küsimustele (hinnang esitatud kaasusele ning vastus alapunktidele 1 ja 2) on pädev vastama Finantsinspektsioon või on see lahendatav pankade enda vahel.

Seetõttu saame vastata kolmandale alaküsimusele. RahaPTS kohaselt on lubatav vara kanda muule kui kliendi kontole üksnes erandjuhul. Esmase lahendusena tuleb kohustatud isikul otsida võimalust kanda vara edasi § 44 lg 1 esimeses lauses toodud tingimustel, st tegema mõistlikke jõupingutusi, et kliendi vara oleks siiski võimalik kanda kliendi enda kontole RahaPTS § 44 lg 1 esimeses 1 sätestatud tingimusi järgides. Kui RahaPTS § 44 lg 1 esimene lause osutub võimatuks, rakendub teine lause. Seejuures ei pane RahaPTS § 44 lg 1 teine lause Rahapesu Andmebüroole aktiivset tagasisidestamise kohustust. Kui esineb RahaPTS § 44 lg 1 teises lauses nimetatud olukord ning teavitamise (mitte segi ajada RahaPTS §-i 49 kohase teatamiskohustusega) järgselt mõistliku aja jooksul ei informeeritud Rahapesu Andmebüroo soovist kehtestada varadele käsutuskeeld RahaPTS § 57 lg 1 mõttes, saab kohustatud isik täita kliendi

käsundi. Igal juhul tuleb Finantsinspektsiooni soovitusliku juhendi „Krediidi- ja finantseerimisasutuste organisatsiooniline lahend ning ennetavad meetmed rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks“ punkti 6.3.4 viimase lause kohaselt vara ülekandmise makseselgitusse inglise keeles minimaalselt märkida, et see on seotud kliendisuhte erakorralise ülesütlemisega.

Täiendavate küsimuste korral oleme valmis nendele meeeldi vastama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Matis Mäeker
Rahapesu Andmebüroo juht